



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
GŁÓWNY GEODETA KRAJU

Kazimierz Bujakowski

Warszawa, 13 lipca 2012 r.  
SEKRETARIAT  
Biura Prac Senackich  
Wpłynęło dn. 17.07.12  
nr. 6313 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 16.07.12.  
nr. 3437 podpis

KN-0611-16/12

Pan  
Bogdan Borusewicz  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Odpowiadając na pismo Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20.06.2012r., znak: BPS/043-14-550/12 przekazujące „oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami” uprzejmie wyjaśniam, że Główny Geodeta Kraju dotychczas udzielał stosownych wyjaśnień na każdą interwencję parlamentarzystów.

Jednakże, jeśli wśród spraw rozpatrywanych przez Głównego Geodetę Kraju na skutek interwencji parlamentarzystów są takie, które w opinii Senatorów zostały zbadane w sposób niedostateczny, proszę o ich wskazanie, a z pewnością Główny Urząd Geodezji i Kartografii podejmie niezbędne działania w celu ich wyjaśnienia.

Odnosząc się natomiast do kwestii, cyt.: „mapy ewidencyjne nie odzwierciedlają rzeczywistości i nie są aktualizowane” uprzejmie informuję, że zgodnie z § 22 pkt 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38 poz. 454) mapa ewidencyjna jest kartograficznym zobrazowaniem przestrzennych danych opisujących działki ewidencyjne, budynki, kontury użytków gruntowych oraz kontury klas gleboznawczych, a jej wiarygodność zarówno pod względem treści jak i dokładności jest bezpośrednio zależna od tych danych.

Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków, w tym mapy ewidencyjnej, a także gleboznawczej klasyfikacji gruntów zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 139, poz. 1287) jest zadaniem starostów. Nadzór nad działalnością starostów w tym zakresie sprawują w imieniu wojewody wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

Na jakość danych ujawnionych obecnie w ewidencji gruntów i budynków złożyło się wiele czynników, w tym również uwarunkowania historyczne wynikające z przejścia przez Polskie Państwo w 1918 r. systemów katastralnych pruskiego i austriackiego. Relikty tych systemów dotrwały do czasów współczesnych. Ewidencja gruntów i budynków założona w latach 60-tych ubiegłego wieku bazowała w wielu przypadkach na nieodpowiedniej jakości materiałach źródłowych, w tym mapach byłego katastru pruskiego i byłego katastru austriackiego. Zła jakość tych materiałów determinuje nieodpowiednią jakość ewidencji gruntów i budynków na tych obszarach. Poprawa jakości ewidencji gruntów i budynków jest sukcesywnie dokonywana przez starostów w ramach modernizacji ewidencji gruntów i budynków. W ostatnich latach na te cele wydatkowane były corocznie środki publiczne w wysokości 70-90 mln zł.

Główny Geodeta Kraju corocznie ocenia przebieg procesu modernizacji ewidencji gruntów i budynków i przedkłada wyniki tej oceny ministrowi właściwemu w sprawach administracji publicznej. Niezależnie od tych działań o charakterze nadzorczym, Główny Geodeta Kraju włącza się aktywnie w proces modernizacji lub przygotowania materiałów niezbędnych do wykonania tego zadania. W latach 2003-2007 przykładem takiej aktywności były projekty:

- Phare 2003 – nr 2003/005-710.01.08 –Wektoryzacja map katastralnych w Polsce,
- Phare 2003 – nr 2003/005-710.04.05 – Pozyskiwanie danych katastralnych oraz obszarów kwalifikowalnych na potrzeby Sytemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS).

Rezultatami tych projektów, oprócz cyfrowych zbiorów danych niezbędnych do utworzenia Systemu Identyfikacji Działek Rolnych, były między innymi:

- ortofotomapa cyfrowa,
- zbiory danych ewidencyjnych, w tym zbiory danych dotyczących zmienionych użytków gruntowych, których granice dało się ustalić w drodze fotointerpretacji.

Niezależnie od powyższego Główny Geodeta Kraju wspierał działania niektórych starostów, związane z modernizacją ewidencji gruntów i budynków, w ramach przelewów redystrybucyjnych z Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym. Tylko w latach 2007-2010 łączna wysokość środków Centralnego Funduszu przekazana powiatom na realizację tego zadania wyniosła 16 694 000 zł.

W ramach tego wsparcia finansowego Główny Urząd Geodezji i Kartografii współfinansował m.in. modernizację ewidencji gruntów i budynków na 13 obiektach traktowanych jako obiekty pilotażowe w procesie opracowania rozwiązań technologicznych dla przeprowadzenia modernizacji ewidencji gruntów i budynków Dobór obiektów

pilotażowych wynikał ze specyfiki materiałów źródłowych wykorzystanych do zakładania ewidencji gruntów i budynków oraz technologii jej zakładania w latach 60-tych ubiegłego wieku.

Z dniem 1 stycznia 2011 r. zlikwidowana została część powiatowa i wojewódzka Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, w rezultacie ustała możliwość redystrybucji środków Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym na rzecz powiatów i województw.

Od 7 czerwca 2010 r. tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej Główny Geodeta Kraju uzyskał możliwość współdziałania w drodze porozumień w zakresie merytorycznym i finansowym w realizacji m.in. zadań dotyczących modernizacji ewidencji gruntów i budynków. Korzystając z tych uprawnień zawarto porozumienia z 9 powiatami w sprawie współdziałania przy modernizacji ewidencji gruntów i budynków oraz utworzenia baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego zgodnie z obowiązującymi przepisami. W większości przypadków wsparcie Głównego Geodety Kraju będzie polegać na sfinansowaniu części wkładu własnego beneficjentów funduszy strukturalnych. Łączna kwota planowanego wsparcia to ponad 2 mln zł. W przygotowaniu są kolejne porozumienia w tym zakresie z powiatami województwa małopolskiego, mazowieckiego oraz ze Związkiem Celowym Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przedstawione wyżej działania Głównego Geodety Kraju przyczyniły się do intensyfikacji prac przez większość starostów i prezydentów miast związanych z modernizacją oraz aktualizacją ewidencji gruntów i budynków, a w rezultacie do osiągnięcia odpowiedniej jakości danych ewidencyjnych. Występują jednakże przypadki niedostatecznego angażowania się starostów i prezydentów miast w te procesy. Przyczyny takiego stanu rzeczy ustalane są w ramach kontroli przeprowadzanych przez wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

Ponadto zgodnie art. 7a pkt 17 Prawa geodezyjnego i kartograficznego w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii trwają prace nad projektem rządowego programu realizacji zadań m.in. w zakresie modernizacji ewidencji gruntów i budynków, który zostanie przedłożony Radzie Ministrów za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Zakłada się, że realizacja tego programu w sposób znaczący przyczyni się do zwiększenia parametrów jakościowych danych ewidencyjnych, a co za tym idzie również mapy ewidencyjnej.

Pragnę również poinformować o działaniach związanych z utworzeniem zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach (ZSIN).

Ramy prawno-organizacyjne ZSIN określają przepisy art. 7a pkt 5 oraz art.24b Prawa geodezyjnego i kartograficznego. Z przepisów tych wynika, że utworzenie ZSIN nastąpi w wyniku współdziałania i współpracy wielu organów administracji publicznej. Szczególną rolę w tym przedsięwzięciu ustawodawca przydzielił Głównemu Geodecie Kraju, który inicjuje i koordynuje działania w tym zakresie oraz tworzy i utrzymuje, we współpracy z innymi organami administracji publicznej, infrastrukturę techniczną tego systemu.

ZSIN ma umożliwić w szczególności:

- 1) prowadzenie centralnego repozytorium kopii zbiorów danych ewidencji gruntów i budynków,
- 2) monitorowanie w skali poszczególnych województw oraz całego kraju spójności i jakości zbiorów danych ewidencji gruntów i budynków,
- 3) wymianę danych w formie dokumentów elektronicznych między ewidencją gruntów i budynków a innymi rejestrami publicznymi, takimi jak: księga wieczysta, państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju, krajowy rejestr urzędowy podziału terytorialnego kraju, krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, w zakresie niezbędnym do prowadzenia tych rejestrów publicznych, a także przekazywanie w formie dokumentów elektronicznych zawiadomień o zmianach danych, dokonywanych w poszczególnych rejestrach publicznych, mających znaczenie dla innych rejestrów publicznych włączonych do zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach,
- 4) dokonywanie przez sądy prowadzące księgi wieczyste sprawdzeń, o których mowa w art. 626<sup>8</sup> § 4 Kodeksu postępowania cywilnego,
- 5) weryfikację zgodności danych ewidencji gruntów i budynków z danymi zawartymi w: księgach wieczystych, Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej oraz krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju, a także pozyskiwanie danych zawartych w tych rejestrach na potrzeby ewidencji gruntów i budynków,
- 6) udostępnianie organom administracji publicznej zintegrowanych zbiorów danych ewidencji gruntów i budynków, niezbędnych do realizacji przez te organy ich ustawowych zadań publicznych, dotyczących w szczególności badań statystycznych, spisów powszechnych, prowadzenia krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, prowadzenia krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju, planowania gospodarczego, planowania

przestrzennego, środowiska, ewidencji podatkowej nieruchomości, kontroli państwowej, zwalczania korupcji oraz bezpieczeństwa wewnętrznego,

- 7) przeprowadzanie analiz przestrzennych na zbiorach danych ewidencji gruntów i budynków obejmujących obszary większe niż jeden powiat.

Odrębnym problemem jest bieżąca aktualizacja operatu ewidencyjnego, w szczególności w zakresie użytków gruntowych.

Zgodnie z postanowieniami § 44 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków starosta jest obowiązany do utrzymywania operatu ewidencyjnego w stanie aktualności, tj. zgodnie z dostępnymi dla tego organu dokumentami i materiałami źródłowymi. Podkreślenia wymaga również to, że przepisy art. 22 ust. 2 i 3 Prawa geodezyjnego i kartograficznego pod karą grzywny, określoną w art. 48 ust. 1 pkt 5 tej ustawy, nakładają na właściciela obowiązek zgłaszania właściwemu staroście informacji o zmianach danych objętych ewidencją gruntów i budynków, w terminie 30 dni licząc od dnia powstania tych zmian oraz zobowiązują właściciela, na żądanie tego organu, do dostarczenia odpowiednich dokumentów geodezyjnych i kartograficznych. Ten ustawowy obowiązek wykonywany jest jednak w niewielkim stopniu. Bardzo rzadkie są również przypadki wystąpień starostów, na podstawie art. 48 ust.1 pkt 5 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, z wnioskiem o ukaranie podmiotów ewidencyjnych, które nie wywiązały się z tego obowiązku. Mając na uwadze negatywne doświadczenia, dotyczące skuteczności ww. przepisów, w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii rozważa się, aby przy najbliższej nowelizacji Prawa geodezyjnego i kartograficznego, sankcję karną zastąpić wykonaniem zastępczym tego obowiązku na koszt zobowiązanego.

Ze względu na znaczenie wiarygodnej i aktualnej ewidencji gruntów i budynków dla prawidłowego wykonywania zadań przez samorząd gminny, rozważenia wymaga także zakres współdziałania merytorycznego, a być może także finansowego, organów gmin ze starostą w prowadzeniu tej ewidencji, a w szczególności w utrzymywaniu jej w stanie aktualności.

Trudno natomiast zgodzić się z ogólnym stwierdzeniem, że mapy ewidencyjne nie są aktualizowane. Przypadki nienależytego wykonywania obowiązków w tym zakresie, jak już wcześniej wspomniano, są przedmiotem działań nadzorczych wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

Odnosząc się do zarzutów niewłaściwego wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych, uprzejmie wyjaśniam, że prace te wykonują podmioty gospodarcze w większości przypadków na zamówienie właścicieli nieruchomości lub inwestorów obiektów budowlanych. Podmioty te nie podlegają bezpośrednio Głównemu Geodecie Kraju.

Uprawnienia organów służby geodezyjnej i kartograficznej w stosunku do podmiotów prowadzących działalność w dziedzinie geodezji i kartografii sprowadzają się do kontroli opracowań geodezyjnych i kartograficznych przekazywanych przez te podmioty do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego pod kątem spełniania wymogów techniczno - prawnych określonych w przepisach prawa.

Przedmiotem nadzoru jest również sposób wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii przez osoby posiadające uprawnienia zawodowe w tym zakresie. W ubiegłym roku na wnioski wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego Główny Geodeta Kraju wydał 50 decyzji orzekających o nałożeniu na osoby wykonujące takie samodzielne funkcje kar z tytułu naruszenia przepisów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

Zakładam, że nowe akty wykonawcze do Prawa geodezyjnego i kartograficznego, w tym w szczególności rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, przyczyni się do poprawy jakości wykonywanych prac geodezyjnych i kartograficznych.

Z poważaniem  
GŁÓWNY GEODETA KRAJU  
Kazimierz Bajakowski

Do wiadomości:

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji  
Departament Administracji Publicznej